

Opinia prawna w przedmiocie głosowania imiennego

Wyraźnego podkreślenia wymaga także fakt, że poza głosowaniem jawnym i tajnym, na gruncie przepisów ustawy o samorządzie gminnym występuje także głosowanie jawne imienne. Ten tryb głosowania nie występuje w przepisach ustawy o samorządzie powiatowym, natomiast jest znany w ustawie o samorządzie województwa. Głosowanie jawne imienne stanowi kwalifikowaną formę zwykłego głosowania jawnego. Podstawową różnicą pomiędzy tymi dwoma trybami głosowania jest to, że wyniki głosowania jawnego imiennego zostają udokumentowane w protokole sesji poprzez odnotowanie imienia i nazwiska każdego radnego oraz sposobu, w jaki głosował, tj. czy był „za”, czy „przeciw” przyjęciu uchwały, czy też wstrzymał się od głosowania. Przy zwykłym głosowaniu jawnym w protokole z sesji odnotowuje się jedynie łączną liczbę głosów oddanych „za”, „przeciw” oraz „wstrzymujących się” przy podjęciu uchwały.

W praktyce często pojawia się pytanie, czy rada gminy może samodzielnie decydować o przeprowadzeniu głosowania jawnego imiennego w miejsce zwykłego jawnego, a w szczególności czy regułę podejmowania uchwał w głosowaniu jawnym imiennym może umieścić w statucie gminy. Analiza tej problematyki pozwala przyjąć, że odpowiedź na postawione pytanie powinna być negatywna. Świadczy o tym w szczególności fakt, że jeśli ustawodawca dopuszcza tryb głosowania jawnego imiennego, to stanowi o tym wprost w przepisie ustawy, art. 28a ust. 5 czy art. 28b ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym. Powyższa okoliczność jednoznacznie przesądza o tym, że ustawa odróżnia głosowanie jawne od głosowania jawnego imiennego. Poza tym gdyby intencją ustawodawcy było pozostawienie radzie gminy wyboru, czy podejmie uchwałę w zwykłym głosowaniu jawnym, czy też w jawnym imiennym, to zapewne posłużyłby się analogiczną konstrukcją do użytej w art. 19 ust. 1 u.s.w. Zgodnie z tym przepisem: „Uchwały sejmiku województwa zapadają zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy ustawowego składu sejmiku, w głosowaniu jawnym lub jawnym imiennym, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej”. Brzmienie art. 14 u.s.g. nie pozostawia żadnych wątpliwości, że zasadą jest podejmowanie przez radę gminy uchwał w głosowaniu jawnym, a wszelkie odstępstwa od tej zasady muszą wynikać z woli ustawodawcy – chyba, że ustawa stanowi inaczej. Oznacza to, że rada gminy nie może ani w statucie, ani w innej swojej uchwale wprowadzić innych kwalifikowanych form głosowania (tajne, imienne). Słusznie zauważa W. Kisiel, że „uzasadnione są poważane wątpliwości na temat dopuszczalności wprowadzenia w statucie generalnej reguły głosowania imiennego, całkowicie wyłączającej głosowanie jawne niezmiennie, albowiem byłaby to w istocie lokalna nowelizacja art. 14, do czego rada gminy nie jest upoważniona”. Zatem nie ma możliwości wprowadzenia imiennego głosowania przez Radę Miejską.

Radca Prawny
Danuta Gaździcka-Słupińska

